

Давид Албахари, српско-канадски писац први пут у Отави

Пише:
Миломир
Никетић

Отава, маја 2008.

РАНИ РАДОВИ. На позив из престонице одговорио је једноставно: “цитирајући” своје иницијале - ДА. После шестомесечне зиме у Отаву је “донео” пролеће и радост читаоцима. Један од најзначајнијих писаца који пишу на српском језику Давид Албахари, а који већ 14. годину живи у Калгарију, одржао је у априлу две књижевне вечери на Универзитету Отава и у амбасади Србије. Он је студентима и професорима Универзитета Отава (Славистичка истраживачка група) читао делове својих романа из “раних канадских радова” (“Снежни човек”, “Мамац”) и новије приче (збирка “Сенке”) на енглеском, а у амбасади Србије, припадницима дијаспоре на српском језику. У одсуству амбасадора Душана Батаковића (привремено повучен због канадског признања независности Косова) у име особља дипломатске мисије госта и публику поздравио је секретар амбасаде Душан Вујачић.

СТИЛСКИ РАЗГОВОРИ.

Сва своја ауторска дела (претежан број настао је у Канади) Давид Албахари исписао је препознатљивим, постмодернистичким стилем на матерњем, српском језику. Одговарајући на бројна питања посетилаца писац је, између осталог, констатовао да “не зна шта је његов стил”. “Мој стил је оно како ја пишем. Сматрам да је немогуће писати истим стилем на два различита језика. Историја књижевности познаје само једног (руског) писца коме је слично успело - Владимира Набокова. Он је, касније живећи у САД, постао један од најбриљантнијих стилиста енглеског језика”. Албахари је такође одао признање млађем, али већ признатом и награђеном (Нинова награда 2004. за роман године “Киша од хартије”) Владимиру Тасићу који је, тек након много година боравка у иностранству (Енглеска, Канада) почео да пише. Успео је да, у окружењу другог језика, на свом матерњем оформи сопствени стил. Да “чудо” буде веће, Тасић је професор математике на Универзитету у Фредериктону, Њу Брансвик.

ВИШЕСТРУКИ ИДЕНТИТЕТИ. Упитан о свом (књижевном) идентитету Албахари је одговорио да “повезујући идентитет са језиком, себе сматрам српским писцем. Али, писац није ни анђеоско ни ђаволско лице без телесног облика, у том погледу сам неко из Србије који тренутно живи у Канади”. “Мене жкласификују као српског, земуноског, канадског, калгаријанског, јеврејског, европског писца... Ми сви (овде) живимо са великим бројем идентитета. Канадски идентитет је, како је рекао један мој овдашњи колега-књижевник - скуп пртица. Сви смо и Канађани и (пореклом) још нешто, са једном или више (повезујућих пр-

тица), Једина дефиниција свог идентитета коју Канађани са сигурношћу могу да изрекну је: “Ми нисмо Американци”.

“Није згодно да онај ко дуже живи у некој земљи одбија да се с

нице за Бориса Давидовича’ на фински”, одговорио је писац. “Нисам знао да ти знаш и фински”, узвратио је пријатељ. “Не знам, али свеједно контролишем превод!”, закључио је Киш филозофски.

Данијела Стојановић, организаторка-модераторка, Давид Албахари, гост-књижевник и Душан Вујачић, домаћин-дипломата

њом идентификује. Позван на књижевне фестивале, сајмове и друге манифестације као канадски или српски писац, ја у оба случаја прихватим позиве. Тако се, условно речено, придржавам истине да “умиљато јагње две мајке сиса”, полуша-

КЊИЖЕВНА “СУДБИНА”. “У првом разреду основне написао сам песму о Бамбију “Краљу шуме” и добио награду-књигу од редакције дечјег часописа “Змај”. Био сам врло поносан и већ тада сам “знао” да ћу бити писац. У гимнази-

Писац и чииаиљка - прег канадским Парламентом

љиво је објаснио писац (не само) свој “дуализам”.

ПРЕВОДИЛАЧКА АНЕГДОТА. Албахаријеве књиге преведене су на 14 језика. Оне на енглески зналачки преводи Елен Елијас Бурсаћ, ранија лекторка Харвардског универзитета. Самом писцу енглески је, од ране младости, “други језик”. Али, увида у преводе на језике које не познаје - нема. А има једна анегдота о Данилу Кишу који је знао неколико језика, али не и фински. Једном је Кишу дошао пријатељ и, затекавши га над гомилом папира, упитао: “Шта радиш, Данило?”. “Контролишем превод “Гроб-

ји је та одлука учвршћена добрим оценама из српског (и енглеског). Да то нисам постао, био бих бубњар (у рокенрол бенду) или зен баштован (у јапанском манастиру). Што нисам одабрао прво занимање данас су ми захвални рокери, а за друго (одлазак у Јапан) у младости никад није било довољно пара”.

КОЛЕГИЈАЛНА ПРЕПОРУКА. Издвајајући неке од савремених српских писаца Давид Албахари је, без рангирања, препоручио читање дела Владимира Тасића, Срђана Тешина, Сање Домазет, Горана Петровића, Милете Продановића, Светислава Басаре...

НОВЕ КЊИГЕ. На полушљиво римовано питање “Да ли ико, игде мари/шта то пише Албахари?” одговор је озбиљан и једноречан: итекако. Зато често путује по евроамеричким меридијанима. Ускоро ће, по други пут, отпутовати баш у Финску где је објављен роман “Мамац”. Његове књиге на српском језику у Канади продаје књижара “Србика” (www.serbica.com) у Торонту. Неке, издате на енглеском, могу се купити у ланцу књижара “Чаптерс” (www.chapters.ca).

Роман “Пијавице” прошле године објављен је у Немачкој, а ове године та књига излази у Француској и САД. На јесен у Београду излази Албахаријев 12. роман, прича о првом, и трагичном, сусрету браће који 40 година нису знали један за другог. (Такође) изузетан уметник и (такође) Земунац који (такође) деценију и по живи у Канади (Торонто) Душан Петричић илустровао је и руком, на српском језику, исписао (прву) Албахаријеву дечју књигу о “једном језу ... који нестане”.

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ:

Давид Албахари рођен је 1948. Прву књигу прича “Породично време” објавио је 1973, а први роман “Судија Димитријевић” 1978. године. Између осталих награда, за збирку “Опис смрти” награђен је 1982. Андрићевом, а за роман (године) “Мамац” 1996. Ниновом

Пресјонички и канадски (архитектонски) симбол - прег Националном галеријом

наградом. Члан је САНУ (ван радног састава). Написао је 11 романа, 10 збирки прича, две књиге есеја. Са енглеског је превео бројна белетристичка и друга дела, међу којима и канадска, романе Маргарет Етвуд и Дејвида Гилмора, антологију канадске драме “Могући светови” и један избор савремене канадске кратке приче. Сарађује у бројним часописима, у неким је био један од покретача и уредника (“Писмо”, “Културе истока”).

СРЕЂАН ЈУБИЛАРНИ (рођендан), Давиде! ♦